

presència

Número 1866. Del 30 de novembre al 6 de desembre del 2007. Any XLII. 0,50 €

FA MÉS DE 3.000 ANYS QUE ES CONEIX LA
INFESTACIÓ PER POLLS A L'ESPÈCIE HUMANA

CREEN ALARMA SOCIAL I ÉS UNA DE LES MALALTIES
MÉS HABITUALS ENTRE ELS NENS

LA PEDICULOSI, TENIR POLLS, ÉS UNA MALALTIA
QUE NO TÉ RES A VEURE AMB LA FALTA D'HIGIENE

ELS POLLS SÓN PARÀSITS QUE VIUEN DE XUCLAR
LA SANG DEL SEU HOSTE; S'ALIMENTEN SIS COPS AL DIA

Això és un poll i fa mal

ALGUNA COSA MÉS QUE PICOR. Les alarmes per polls han esdevingut un fet habitual a les escoles els últims temps. Però, què són els polls? Quin perills comporten? Com es poden eliminar? / 2 a 7

Alerta, polls!

LA PEDICULOSI, ALARMA SOCIAL. A la nostra societat hi ha polls i es manifesten en tots els estrats socials. És una de les quinze afeccions més comunes entre els infants de 3 a 12 anys, els preferits d'aquests paràsits.

M.M. GURGUÍ

● Ben segur que us sona aquesta musiqueta: «Benvolgudes famílies, hem observat que hi ha nens i nenes amb pediculosi (polls i llémenes). Caldria que vigiléssiu el vostre fill o filla i, si es dona el cas que estigués afectat, preneu les mesures oportunes. Es prega que no vinguin a l'escola fins a estar segurs de la seva total eliminació. Gràcies per la vostra col·laboració. La direcció de l'escola.»

Als pares que reben per primera vegada aquesta nota, els sobta que en ple segle XXI aquests éssers tan infectes i relacionats ràpidament amb la falta d'higiene tinguin cabuda en l'àmbit escolar. Són habituals expressions com «I ara! Però com pot haver-hi polls a l'escola i en el temps en què estem?» «Els deuen portar els immigrants» o bé «Tu, tranquil, fill meu, que els cabells els portes ben nets i et banyes cada dia!» Que lluny que estan

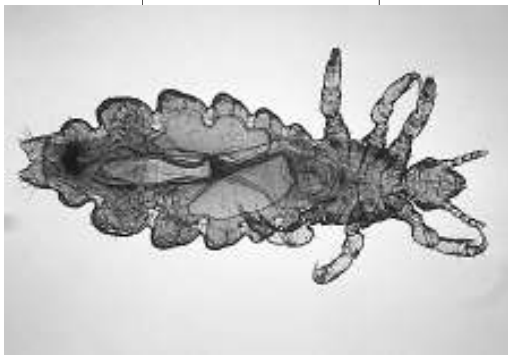
aquests comentaris de la realitat...

A la nostra societat hi ha polls i es manifesten en tots els estrats socials. Aquests paràsits no són gens classistes ni fan fàstics dels cabells nets i perfumats. Oi que ja comencen a caure alguns mites? Però anem a pams, perquè la infestació de polls no és pas una qüestió menor. De les 15 afeccions més comunes que pot tenir un nen, el poll n'és una. I no té menys importància que una picada d'insecte, que una diarrea, que un mal de coll o que una ferida sagrant. Si el nen té polls, s'hi ha d'actuar amb la mateixa immediatesa que si es tractés d'una torçada de turmell.

Primer ens cal saber què és un poll. De definicions n'hi ha per donar i per vendre, de més científiques i de més casolanes. En do-

DNI DEL POLL

Els polls són insectes petits (de 0,4 a 10 mm en la seva etapa adulta), sense ales (àpters) i aplanats del ventre.

S'alimenten de la sang del seu hoste. La fecunditat de la femella varia de 0,2 a 10 ous o llémenes per dia.

nem unes quantes: «Els polls són insectes, de l'ordre dels anoplurs, que es troben en els humans (en el cap, en el cos i en el pubis). Els polls de cada zona tenen una forma diferent i sobreviuen en ambients també diferents, tot i que tots s'alimenten de sang humana i

depenen dels nostres cossos per reproduir-se i sobreviure. Els polls del cap o *Pediculus humanus capitis* viuen al cap.»

Una altra definició: «Els polls són insectes succionadors i hematòfags, són ovípars i parasiten exclusivament els humans. Són

visibles a simple vista (2-3 mm), però de fet el que sempre es troba i que en sol ser diagnòstic són els ous o llémenes, que s'adhereixen molt fermament als cabells i són de color blanc.» I una darrera definició apta per a tots els públics:

«És un insecte molt petit que viu entre els cabells humans i que produeix molta picor.»

És clar que fins aquí només hem parlat d'un dels tres polls que parasiten l'ésser humà. Però al món hi ha detectades més de 3.200 espècies de polls, la majoria dels quals són ectoparàsits d'aus silvestres o de mamífers i no tenen cap rellevància mèdica o veterinària significativa. Amb tot, els polls són una amenaça a la salut de mascotes, del ramat (vegeu peça *El poll del gos, del gat i del llibre*) i de l'ésser humà no sols pels seus hàbits de mossegar i picar per xuclar sang, sinó per la seva habilitat, en alguns casos, de transmetre patògens.

Els tres polls de l'home

Per tant, tots els mamífers tenen polls. I l'ésser humà és l'únic que en té tres tipus: el poll del cap; el poll del cos, i el poll púbic. El primer, el del cap, afecta exclusi-

Els infants entre 3 i 12 anys són els principals afectats per la pediculosi. L'ús de pintes espesses per retirar les llèmenes dels cabells és indispensable perquè el tractament sigui eficaç./LL. SERRAT

Els infants de 3 a 12 anys, els preferits

vament aquesta zona i sovint erròniament es relaciona amb la brutícia i els mals hàbits higiènics. El segon, el poll del cos (*Pediculosis humanus corporis*), que gairebé està extingit, afecta el cos i està relacionat amb la brutícia, ja que és freqüent en els indigents o en època de guerra. En infestacions greus, es poden trobar més de 30.000 polls del cos en una persona. Aquest insecte viu entre les costures de la roba, on pon els ous. Pot contagiar malalties, com el tifus. Es desplaça al pit i a l'esquena per alimentar-se. Es dona el cas que aquest poll va causar moltes morts a l'antiguitat perquè transmetia el tifus exantemàtic i va conviure amb la humanitat fins aproximadament la fi de la Segona Guerra Mundial.

En canvi, el tercer tipus de poll, el púbic (*Phthirus pubis*), afecta principalment la zona perineal i es considera una malaltia de transmissió sexual relacionada

● Alguns districtes escolars dels Estats Units i la Gran Bretanya tenen infestacions de polls que s'aproximen al 50% dels estudiants. S'ha estimat que de 6 a 12 milions de persones, principalment nens, s'infesten anualment amb polls als EUA. És curiós d'assenyalar que alguns grups ètnics, com les persones d'origen africà, amb el pèl més gruixut, són menys propenses a agafar polls del cap. La raó, diuen els experts, és que els seus cabells són massa gruixuts perquè els polls s'hi puguin aferrar. Així, les persones de raça blanca i les orientals són més propenses a tenir-ne.

Tot i que en principi tothom pot agafar polls, aquests paràsits són més comuns en els infants d'entre 3 i 12

anys. A l'Estat espanyol la infestació de polls és endèmica. El Consell General dels Col·legis Oficials de Farmacèutics diu que la població infantil afectada està entre el 4% i el 15% dels nens en edat escolar. A Catalunya, les dades són semblants. Una enquesta sobre pediculosi feta a les Illes Balears el curs 2001-02 a totes les escoles

pel Servei de Promoció de la Salut va posar de manifest que dels 61.000 alumnes enquestats, l'11% era població afectada. Malgrat aquestes dades, no hi ha cap estudi exhaustiu sobre pediculosi. La majoria són parcials. El Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya es planteja obrir una via de recerca en aquest sentit.

amb mals hàbits d'higiene (vegeu peça sobre *lladelles* o també anomenades cabres).

Però el poll que ens té preocupats és el del cap. És el que ens martiritza de fa temps. Per enfrontar-nos-hi hem de saber com és, un poll. Són petits insectes amb el cos deprimat, de color groc fosc marronós i coberts d'una cutícula resistent. Normalment, sabem que un infant té polls perquè es grata amb fruïció el cap. El principal símptoma de la pediculosi és la picor intensa, produïda per la saliva que injecten els polls al cuir cabellut per poder-nos xuclar sang. La picor que s'associa amb els polls s'explica perquè s'alimenten sis cops al dia i la saliva que apliquen per facilitar l'extracció és irritant.

Per tant, si un nen es grata molt el cap, el primer que farem és examinar-li els cabells manyoc a manyoc, especialment darrere de les orelles i en el clatell. És cert

Traient els polls. Pintura de Jan Siberechts (1662)

Els polls

El cicle vital del poll

L'ou o llémena es disposa a la base dels cabells

El poll, encara molt petit, surt de l'ou després de 6 o 7 dies

Fa la primera muda dos dies després de sortir de l'ou. La segona muda es fa als 10-12 dies i la tercera, després de 16 o 17 dies

Després de la tercera muda i amb la diferenciació de mascles i femelles, s'acoblen i comencen a reproduir-se

La femella posa el primer ou el dia o els dos dies següents a la còpula; és a dir, després de 17 a 19 dies

En els dies posteriors, la femella és capaç de posar entre 3 i 8 ous

Què són els polls?

Els polls són insectes succionadors i hematòfags (s'alimenten de sang), són ovípars i parasiten exclusivament els humans. Són visibles a simple vista (2-3 mm), però de fet el que sempre es troba i en sol ser indicatiu són els ous o llémenes, que s'adhereixen molt fermament als cabells dels infants (rarament al dels adults) i són de color blanc.

Què és la pediculosi?

És una malaltia parasitària. És tenir polls al cap.

Com sabem que un infant té polls?

El símptoma més comú és la picor, produïda per una reacció al·lèrgica a la saliva del poll (que s'alimenta unes sis vegades al dia) i que apareix normalment quan ja han passat diverses setmanes des del primer contacte amb un altre nen que tingues polls.

On es detecten les llémenes?

Al cap, sobretot al clatell i darrere les orelles. Es distingeixen de la caspa perquè són més brillants i, a més a més, la caspa salta espolsant-la i les llémenes, en canvi, no. Cal desenganxar-les amb els dits.

Com es transmeten?

Per contacte directe, el poll passa d'un cap a l'altre, ja que el poll no salta ni vola. Si no s'actua per eradicar-los, l'intercanvi de pintes, gorres bufandes afavoreix que s'escampin.

És gaire comú tenir polls?

De les 15 afeccions més comunes que pot tenir un nen, la pediculosi és una de les més preocupants i molestes. El Consell General dels Col·legis Oficials de Farmacèutics diu que la població infantil afectada està entre el 4 i el 15% dels nens en edat escolar.

Gràfic i il·lustracions: Raúl López

que els polls són difícils de veure, perquè es mouen amb rapidesa, però sí que podem veure els ous o llémenes que han post.

Hem de tenir en compte que els polls viuen entre 16 i 30 dies i les femelles ponen uns 150 ous o llémenes durant la seva edat adulta. Aquests ous són ovalats i translúcids i es troben a mig centímetre del cuir cabellut. A poc a poc es tornen blancs i s'obren després d'una setmana. La nimfa que en surt tardarà una setmana a fer-se adulta. Sovint els ous es confonen amb la caspa, però mentre que la caspa es desprèn fàcilment quan es passa pels cabells una pinta espessa, els ous queden adherits i són de difícil eliminació. Fins i tot les llémenes buides costen de treure, ja que estan fixades als cabells amb una mena de

EL PRINCIPAL SÍMPTOMA DE LA PEDICULOSI ÉS LA PICOR INTENSA. LA PICOR QUE S'ASSOCIA AMB ELS POLLS S'EXPLICA PERQUÈ S'ALIMENTEN SIS COPS AL DIA I LA SALIVA QUE APLIQUEN PER FACILITAR-LOS L'EXTRACCIÓ ÉS IRRITANT.

ciment que és molt difícil de dissoldre.

Com ens desfem dels polls?

Aquest és el quid de la qüestió! Primer de tot cal comunicar-ho a l'escola i als centres d'activitats extraescolars pel control de l'epidèmia. Ha de quedar clar que el nen no pot anar a l'escola. En segon lloc, és bo de rentar els llençols i la roba amb aigua molt calenta, passar l'aspiradora per les habitacions dels infestats, no utilitzar la mateixa pinta entre familiars o companys, etc. I en tercer lloc, cal aplicar un tractament farmacològic. Avui el tractament més habitual és la permetrina. Es pot trobar en loció, xampú, solució alcohòlica i crema. Els experts afirmen que no presenta toxicitat. El tractament s'ha de re-

petir al cap d'una setmana o 10 dies. Dos cops a la setmana cal passar una pinta metàl·lica espessa per eliminar els polls morts i els ous. Amb tot, és el farmacèutic qui ens informará millor dels passos que cal fer perquè el tractament sigui realment efectiu.

Hi ha altres mètodes més casolans i igual de bons que els productes farmacèutics, com ara l'ús del vinagre o de l'oli. En el cas del vinagre, s'ha de mullar el cap del nen amb una mescla de vinagre de poma i aigua tèbia a parts iguals, evitant el contacte amb els ulls. S'ha d'embolicar el cap amb una tovallola o una gorra de dutxa i deixar que actui dues hores. Cal repetir dos cops per setmana l'operació durant un mes. Cal fer servir una pinta espessa per eliminar les llémenes. En el cas de l'oli,

s'ha d'untar generosament el cap amb oli d'oliva, s'ha d'embolicar amb una bossa de plàstic, i s'ha de deixar durant tota la nit. L'endemà es renta bé el cap. S'ha de repetir dos cops per setmana durant un mes, i passar també la pinta.

Mentre apliquem el tractament sovint ens preguntem com ha agafat els polls l'infant. Hem de saber que els polls no salten ni volen. Per tant, quan els nens ajunten els caps mentre juguen és quan els polls aprofiten per traslladar-se de casa. Així durant el període escolar i a l'estiu és quan es detecten els típics brots de polls. Per aquesta raó, segons opinen els experts, entre els nens menys sociables hi ha pocs casos de pediculosi. De fet, és molt fàcil que un poll pugui passar d'un cap a un altre, quan ens intercanviem

El poll mor després de 33 a 35 dies. Al llarg de la seva vida adulta, si és femella, pot haver posat uns 150 ous

Encomanen alguna malaltia?

Els polls del cap no presenten cap risc per a la salut pública, tot i que sí que desperten alarma social. En canvi, els polls de la roba sí que poden transmetre el tifus.

Tothom pot tenir polls?

En principi sí, tot i que els polls són més comuns en els infants, sobretot entre 6 i 10 anys. És curiós que el tipus de pèl sigui determinant, ja que la incidència és més alta en la raça blanca i l'oriental que no pas en la raça negra.

Hi ha cap relació entre la falta d'higiene i els polls?

És erroni lligar aquests dos factors. Un nen que es renta cada dia i que porta el cap ben net pot tenir perfectament polls. Tampoc no es pot relacionar els polls amb les classes més baixes, ja que els polls no fan distincions socials, culturals ni econòmiques.

Com es poden prevenir?

Mai s'han de fer servir locions, cremes o xampús com a mesures preventives; només si hi ha polls. Cal revisar el cap de la mainada un o dos cops a la setmana, sobretot quan s'alerta que hi ha polls. Cal rentar el cap sovint (així com les mans i les ungles) i pentinar-los diàriament amb pintes que siguin d'ús exclusiu. Si hi ha un membre de la família amb polls, cal examinar la resta de la família i aplicar el tractament, que consistirà en un producte recomanat pel farmacèutic o el metge (loció, crema o xampú). És recomanable portar els cabells curts o recollits quan es tenen polls.

Com es poden eliminar?

Un cop s'han detectat els polls el millor que es pot fer és deixar-se aconsellar pel farmacèutic o el metge. Cal, a més, avisar l'escola i els familiars o amics que hagin pogut estar en contacte amb el nen que té polls. El nen s'ha de quedar a casa fins que s'hagin eliminat. Els productes més habituals són locions, xampús, cremes i colònies. Hi ha altres mètodes més tradicionals (vinagre o oli, per exemple). És essencial, a més d'aplicar aquests productes, eliminar mitjançant una pinta espessa, les llénenes perquè el tractament amb pediculicides sigui efectiu. Cal repetir el tractament al cap d'una setmana.

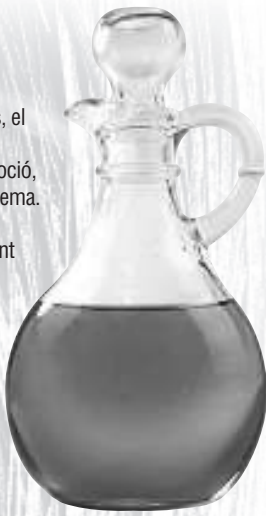
Com es poden desinfectar els objectes i la roba?

No hi ha un consens sobre la necessitat de desinfectar la roba i els objectes. La majoria dels entesos aconsellen que es renti tot (roba del nen i llençols, i objectes) amb aigua calenta a més de 50 graus durant 20 minuts. Els objectes que no es poden tractar així, es poden desparasitar tancant-los en una bossa de plàstic durant dues setmanes o posant-los al congelador. A més, cal passar l'aspiradora pel sofà, la catifa, els seients del cotxe, etc. Cal recordar que els polls no viuen més de 48 hores fora del cap.

Els tractaments

Es pot triar entre remeis casolans i tractament farmacològic. En el segon cas, el producte més habitual és la permetrina. Es pot trobar en loció, xampú, solució alcohòlica i crema. Els experts afirmen que no presenta toxicitat. El tractament s'ha de repetir al cap d'una setmana o 10 dies. Dos cops a la setmana cal passar una pinta metàl·lica espessa per eliminar els polls morts i els ous. Amb tot, és el farmacèutic qui ens informará millor dels passos que cal fer perquè el tractament sigui realment efectiu.

Hi ha altres mètodes més casolans, com ara l'ús del vinagre o de l'oli. En el cas del vinagre, s'ha de mullar el cap del nen amb una mescla de vinagre de poma i aigua tèbia a parts iguals, evitant el contacte amb els ulls. S'ha d'embolcar el cap amb una tovallola o una gorra de dubxa i deixar que actui dues hores. Cal repetir dos cops per setmana l'operació durant un mes i fer servir una pinta espessa per eliminar les llénenes. En el cas de l'oli, s'ha d'untar el cap amb oli d'oliva, s'ha d'embolcar amb una bossa de plàstic, i s'ha de deixar durant tota la nit. L'endemà es renta bé el cap. S'ha de repetir dos cops per setmana durant un mes, i passar també la pinta.

Només els humans tenim polls?

No. La resta de mamífers també en tenen. Es dona el cas, però, que l'ésser humà és l'únic animal que té tres tipus de polls (els del cap, els de la roba i els púbics o lladelles).

Sempre hi ha hagut polls?

La infestació de polls és endèmica a Espanya i en molts països, desenvolupats o no. Amb tot, des dels anys setanta s'ha notat un augment dels casos i els nens d'edat escolar són els més afectats. Els polls es coneixen des de fa més de 3,3 milions d'anys. La infestació per polls a l'espècie humana fa més de 3.000 anys que es coneix. Fins al 1939 no es va disposar d'un producte realment eficaç.

la pinta, barrets o gorres. Els polls no els agafem dels animals domèstics, que tenen els seus propis paràsits (vegeu peça *El poll del gos, del gat i del llibre*). A més, s'ha de tenir en compte que els polls no poden viure més de 48 hores fora del seu hoste. I el desenvolupament de l'ou depèn de la temperatura ambiental (s'afavoreix entre els 22 graus i els 37, i es dificulta per sota dels 22).

Per tant, la millor mesura de prevenció és estar a l'aguait. Cal fer una revisió periòdica del cap de tots els nens entre 3 i 12 anys, i evitar que comparteixin gorres, pintes o cintes de cabells. És millor que els nens portin els cabells curts, o recollits en trenes i cues. I és bo d'aplicar suavitzant després de rentar-se els cabells perquè als

Les lladelles, els polls púbics

● Els polls púbics són insectes diminuts, de cos pla i sense ales, que viuen a la pell. En anglès també es diuen *crabs*, que vol dir 'crancs' perquè tenen urpes que fan servir per aferrar-se al pèl. Són de color marró clar i viuen, com la resta de polls, de la sang de l'organisme que els fa d'hoste, tot i que en poden viure fora fins a 24 hores. Els seus ous poden veure's a prop de la pell, en forma de petits punts blancs. El període d'incubació és de 6 a 8 dies. Les lladelles també poden infestar altres àrees del cos que tinguin pèls gruixuts com les pestanyes, les celles, els pèls del pit, la barba i el bigoti i fins i tot les aixelles. Aquests paràsits es transfereix durant l'acte sexual o un altre contacte íntim. A França els diuen les «papallones de l'amor». També es poden transmetre a través del contacte personal proper o quan s'utilitzen els mateixos llençols, roba o

tovalloles que ha usat la persona infectada i que no s'han rentat. Les lladelles són de distribució mundial. No es té informació que transmetin cap malaltia.

Com en el cas dels polls del cap, el símptoma més evident és la picor. Tot i que cal una inspecció acurada de la zona perquè es pot confondre amb altres problemes de la pell que també causen picor. El tractament que cal seguir és l'ús de cremes, locions o xampús especials que es poden comprar en farmàcia. El farmacèutic pot recomanar-nos una marca. És important de saber que no cal afaitar-se el pèl púbic per eliminar els polls. És evident que si es té polls púbics, cal abstenir-se de mantenir contacte físic proper amb altres. S'ha de netejar la roba i els llençols amb aigua ben calenta. Cal advertir també que l'ús de preservatiu no evita el contagi de lladelles.

polls no els agrada. Portar colònia o gomina tampoc els agrada gens.

El que no s'ha de fer de cap de les maneres és aplicar colònies o xampús insecticides com a mesura de prevenció. S'ha d'actuar així només quan hi ha polls.

Aquests paràsits no transmeten malalties i no presenten cap tipus de risc per a la salut pública. Amb tot, sí que creen alarma social i una gran pèrdua de temps perquè requereixen estar-hi a sobre per eliminar-los. De fet, el que és realment perillós és la gran quantitat de productes químics o pediculars que es posen al cap dels nens de manera indiscriminada.

Veiem, doncs, que tothom pot tenir polls del cap, ja que aquests paràsits no fan distincions socials, culturals ni econòmiques.

L'home, el poll, el goril·la i el ximpanzé

● El poll ha donat moltes alegries als científics. Abans hem parlat dels tres tipus de polls que té l'ésser humà, quan la majoria de mamífers en tenen sols un. Per què? I com és que el poll púbic no és oriünd del cos humà sinó que és parent del poll del goril·la? Sembla que els científics n'han trobat les respostes. Es veu que tot plegat té a veure amb dos moments clau: quan l'home comença a perdre borrisol corporal i a fabricar vestits. Ja sabem que els polls no poden viure gaire lluny dels seus portadors; per tant, si un portador evoluciona fins a formar dues espècies, els polls haurien de fer el mateix. Per això, els biòlegs estaven desconcertats pel fet que el poll humà del cap fos una mena de germà del poll del ximpanzé, però que, en canvi, el poll púbic estigués relacionat amb el del goril·la. Un equip de científics van estudiar-ho. El nombre de diferències d'ADN entre el poll del goril·la i el poll púbic va indicar que van divergir fa uns 3,3 milions. La transferència indicaria que els avantpassats humans ja havien perdut pèl corporal fa 3,3 milions d'anys, deixant el poll humà al cap i els genitals exposats a la invasió del poll del goril·la. Es diu que els avantpassats humans van perdre el pèl corporal propi dels simis quan van deixar les jungles i van passar a les sabanes obertes i caloroses, i que van necessitar la pell nua per a una sudoració eficient. L'adaptació a la sabana es va completar fa 1,7 milions d'anys. Però la pèrdua de borrisol corporal podria ser anterior. Si els humans es van tornar nudistes fa 3,3 milions d'anys, quan van començar a fer servir la roba? La resposta es veu que la donen altre cop els polls. Les primeres peces elaborades haurien estat prou ajustades per temptar els polls del cap a expandir el seu territori. Així va néixer el poll del cos, amb urpes per aferrar-se a les teles.

Productes que es poden trobar en una farmàcia per a la pediculosi. /ORIOI DURAN

Què fa l'administració?

M.M.G.

● En vista de la infestació de polls, tant el Departament de Salut com el d'Educació bàsicament informen els ciutadans i els centres educatius de com s'ha de tractar la pediculosi i què cal fer amb els alumnes infestats per aquests paràsits. En el cas de les escoles, reben instruccions precises per saber com han d'actuar en aquests casos. L'administració posa al servei de les escoles webs, documents i telèfons on es poden adreçar per resoldre qualsevol dubte. A més de respondre les preguntes més habituals (què són els polls, com s'agafen, què cal fer per eliminar-los...), en el cas del Departament d'Educació es facilita un exemple de full de co-

L'ADMINISTRACIÓ, EN CAS DE LA PEDICULOSI, BÀSICAMENT INFORMA I ACONSELLA COM S'HA DE TRACTAR

municació sobre la detecció de polls en què es donen orientacions higienicosanitàries per als pares. Aquest mateix document existeix en altres idiomes.

Precisament aquest darrer aspecte, les diferents llengües que podem trobar actualment a l'escola, ha motivat la creació d'*El xarop dels idiomes*, un joc interactiu, pioner a Espanya i creat pel Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona, que ensenya als nens i a les nenes immigrants el vocabulari bàsic relacionat amb la salut, i entre les malalties possibles hi ha els polls. Així, els mestres saben com es diu *poll* en àrab, *rentar-se* en romanès i *picor* en xinès. El joc es pot fer servir a través d'internet, però també

hi ha unes fitxes que poden utilitzar els professors a l'aula. S'ha fet en 19 idiomes.

Educació facilita, des d'Xtec, alguns enllaços d'interès per saber-ne més dels polls, entre els quals destaca novament la web del Col·legi de Farmacèutics (www.farmacaceuticonline.com/escuelas/escola_polls.html), el del Departament de Salut (www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/html/ca/salutimaltaia/csfaq_2.htm) i Madres Contra Piojos (www.madrescontrapiojos.com). La primera pàgina web que es recomana és, sense cap mena de dubte, la més completa i didàctica, amb versió també per a infants. És de les més visitades per les escoles.

Trencant més mites sobre els polls

● D'on provenen els polls? Segons la National Pediculosis Association (vegeu a www.headlice.org), els polls no provenen ni de l'aire ni de la terra; sinó d'un altre cap. També ho confirma Josep Maria Jansà, subdirector general de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya. Jansà explica que la solució per aturar la infestació de polls seria poder trencar la cadena de transmissió; és a dir, que els polls no passessin d'un cap a un altre. Afirmar que són paràsits humans i que probablement han estat

aquí des de començaments dels temps. De fet, s'han trobat polls dissecats i els seus ous en els cabells i el cuir cabellut de mòmies egípcies. Jansà també diu que l'alarma social que darrerament ha provocat la infestació de polls a les escoles no té res a veure amb l'arribada de nouvinguts. Diu que des de fa anys aquesta alarma és continuada i cíclica. Quant als productes més adients, afirma que no hi ha prou estudis que permetin afirmar amb contundència quin és el més efectiu. I una darrera pregunta: Es

podem trobar polls en una piscina, en un estany? L'Associació contra la Pediculosi respon dient que el risc de transmissió en nedar amb algú que té polls no és més gran que el risc que trobem fent qualsevol altra activitat. Quan els polls són dins l'aigua entren en un estat d'animació suspesa, però es mantenen fermament aferrats als cabells procurant de sobreviure. Així és com se'n surten quan ens rentem el cap, anem a la piscina. Quant al clor, la quantitat necessària per afectar els polls seria perillosa per a nosaltres.

El poll del gat, del gos i del llibre

M.M.G.

● Ja hem dit que hi ha més de 3.000 espècies de polls al món. Hi ha animals que comparteixen els mateixos paràsits però n'hi ha d'altres que no, com és el cas de l'ésser humà. Els polls de l'home són exclusius, com també ho són els de les mascotes més properes: el gos i el gat. Insistirem a dir que els polls de la persona no tenen res a veure amb els dels animals; és a dir que no podem agafar pediculosi per haver estat en contacte amb un gat, un gos o un altre mamífer que tingués polls. Els nostres polls només provenen d'un altre ésser humà.

En el cas de la infestació de polls en gos o gat, es presenten les mateixes característiques que en les persones. La pediculosi d'aquests animals també és per contacte directe o bé s'ha adquirit mitjançant un raspall, una pinta o una corretja no desinfectada. La simptomatologia varia segons el grau d'infestació i es manifesta amb molta picor, caiguda del pèl, descamacions a la pell... El diagnòstic es fa també amb un atent examen del pelatge. El tractament inclou banys d'immersió o l'aplicació d'un tractament adequat, del qual ens informará amb detall el veterinari.

Però no sols les mascotes tenen polls: també en tenen els porcs, les ovelles, els ases... I les aus tampoc s'escapen d'aquest flagell. També en tenen, de polls, però tampoc els agrada l'home com a casa per instal·lar-s'hi una temporada. Aquests paràsits també viuen en els objectes, com ara els llibres. Aquests polls són molt difícils de veure, ja que viuen entre la pols. Tot i que es coneixen com a polls del llibre, el nom científic és *psocòpter*.

Cadascun d'aquests paràsits diminuts té les seves pròpies característiques. Ens centrarem en els polls dels animals. Així, molts polls mossegadors, particularment aquells que subsisteixen de plomes, pelatge i altres productes de la pell, poden sobreviure diversos dies tot i ser lluny de l'hoste. Per exemple, el poll mossegador del gat pot sobreviure fins a 11 dies, i el poll de la gallina pot sobreviure fins a 3 dies fora del cos que l'alimenta. Amb tot, la supervivència fora de l'hoste és més baixa a temperatures baixes i alta humitat. A 26°C i una humi-

Els polls de l'ésser humà són exclusius de l'home.

Si els polls tornen...

● No és estrany que els polls tornin a aparèixer tot i haver aplicat el tractament que ens ha recomanat el farmacèutic o bé el remei casolà. Sovint la causa és un altre cap infestat, el d'algun amic, familiar o conegut, que ha estat en contacte amb la persona que creiem haver salvat dels polls. No ens hem de desesperar. Hem de tornar a començar i alertar les persones pròximes de la presència de polls. I un darrer consell que sovint no es dona però que s'agraeix de seguir: en cas d'infestació de polls s'aconsella no utilitzar l'assecador amb aire calent perquè el cuir cabellut està irritat i provocaria encara més picor. A més, les llèmenes encara tindrien més escalforeta.

tat relativa del 65%, el 4% dels polls del cos humà moren en 24 hores, el 20% en 40 hores i el 84% en 48 hores.

Excreten també al cap

Si encara creiem que els polls no són una amenaça social per als nostres infants, als quals, recordem-ho, els xuclen la sang de les petites ferides que es fan al cap quan es graten per la picor, afegirem a la llarga llista d'inconveniències que produeixen aquests paràsits en l'ésser humà que els polls també defequen al nostre cap. No hauria de ser cap sorpresa si tenim en compte que aquests insectes neixen, creixen, es reproduïxen i moren entre els nostres cabells. És evident que els polls dels altres animals es comporten de la mateixa manera amb el seu hoste.

Hem vist, per tant, que els polls fan del nostre cap casa seva. Hi tenen calefacció, barra lliure i lavabo. És per això que aquest llogater costa tant de fer fora. Cal lluitar-hi de valent.

Informació sobre els polls

WEBS

- WWW.FARMACEUTICONLINE.COM
Web del Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona
- WWW.MADRESCONTRAPIOJOS.COM
Web de Madres Contra Piojos
- WWW.GENCAT.NET/SALUT/DEPSAN/UNITS/SANITAT
Web del Departament de Salut
- WWW.PIOJOSFUERA.COM/PJF/CICLOVITAL.ASPX
Web de Piojos Fuera. Guia de la pediculosi
- WWW.CHAUPIOJOS.COM
Web de l'entitat Chau Piojos

ON ES POT RECÓRRER

- INSTITUT NACIONAL DE TOXICOLOGIA
De la Generalitat de Catalunya (93 317 46 00)
- SERVEIS TERRITORIALS DE SALUT DE BARCELONA
Unitat de Vigilància Epidemiològica de la Regió Barcelonès Nord i Maresme 935 671 160
Unitat de la Regió Centre 937 361 260
Unitat de Vigilància Epidemiològica de la Regió Costa de Ponent 934 213 255
- SERVEIS TERRITORIALS DE SALUT A GIRONA
Secció d'Epidemiologia 972 200 054
- SERVEIS TERRITORIALS DE SALUT A LLEIDA
Secció d'Epidemiologia 973 701 600
- SERVEIS TERRITORIALS DE SALUT A TARRAGONA
Secció d'Epidemiologia 977 224 151
- SERVEIS TERRITORIALS DE SALUT A LES TERRES DE L'EBRE
Secció d'Epidemiologia 977 449 625
- CONSELLERIA DE SALUT I CONSUM DE LES ILLES BALEARS
www.caib.es/govern 971 17 69 69
- AFFAIRES SANITAIRES ET SOCIALES-EMPLOI
www.prefecture66.com
- GOVERN D'ANDORRA
www.salutibienestar.ad
- THE NATIONAL PEDICULOSIS ASSOCIATION
Entitat que dona resposta a totes les preguntes

«Tinc polls»

Editorial: JOVENTUT

Explica què passa quan els polls envaeixen el nostre cap. De Donna Coffey, és de la col·lecció Vito. Recomanat per a nens menors de 6 anys. Per a nens més grans hi ha una altra versió amb el mateix títol.

«Chau Piojos»

Editorial: CHAU PIOJOS

Petit resum i guia de tot el que cal fer i es pot fer per combatre els polls. S'explica amb pèls i senyals què és un poll i el seu cicle vital, i hi ha una llista de productes recomanats per aquesta entitat.

«La guerra dels polls»

Editorial: PREVENCIÓ RISC ESCOLAR

Ja vénen, ja són aquí. Una batalla de polls està a punt de començar. Els polls atacaran els caps i caparrets de molts nens i nenes. La batalla serà dura. Cal estar preparats. És un llibre de Núria Figueras i Eduard Carbonell.